

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 31. maja 1940

Štev. 23.

Bogdan Pušenjak:

Nemčija in švedsko železo

Takoj po izbruhu sedanje vojne smo imeli priliko zasledovati v svetovnem časopisju tendenciozne vesti o neizbežnosti razširitve vojne na evropski sever, ker je baje neovirani izvoz švedske rude v Nemčijo odločilnega pomena za končni izid vojne. Vsa poročila so soglašala, da predstavlja kontrola švedskega izvoza železne rude zelo resen problem. Nepričakovani nemški vpad na Dansko in Norveško je izzval tem večje presenečenje v svetovni javnosti, ki je mnogo prej pričakovala nemško okupacijo bogatih švedskih železnih rudnikov. Zato ne bo odveč, ako ta problem, ki je tudi s političnega gledišča zelo resen, osvetlimo iz metalurške in statistične plati in dobimo tako tudi globlji vpogled v preskrbo Nemčije z železom.

Versajska mirovna pogodba je ustvarila radikalno izpremembo glede posesti evropske železne rude. Pred svetovno vojno je mogla Nemčija kriti vse svoje potrebe glede železne rude iz lastnih virov, dočim mora današnja Nemčija večino železne rude uvažati. Po uradni nemški statistiki je Nemčija l. 1938. uvozila okoli 22 milijonov ton železne rude, domača produkcija pa je znašala samo okoli 11 milijonov ton. Ta razlika med domačo proizvodnjo in uvozom pa je še mnogo večja, če upoštevamo, da vsebuje nemška železna ruda samo okoli 25% železa, uvožena ruda pa povprečno 55%, kar dokazuje, da krije domača proizvodnja samo eno petino vseh potreb. Poleg tega igra važno vlogo dejstvo, da je najcenejše železo v Evropi rusko železo, ki se lije iz švedske železne rude, ki daje poleg fosforja 65—70% železa, najdražje pa nemško, ki se pridobiva v novih ogromnih nemških železnarnah iz nemške rude, ki pa vsebuje samo 20—25% železa. To dejstvo pa je važno samo v normalnih časih, dočim je v sedanjih vojnih časih položaj popolnoma drugačen. Sedaj so stopili vsi gospodarski vidiki v ozadje in cena ne igra nobene vloge, marveč samo količina.

Gornja izvajanja lahko privedejo nepoučeno javnost do zaključka, ki v splošnem tudi prevladuje, da bi morala nemška železna in vojna industrija v primeru prekinitve uvoza švedske železne rude propasti. V tem pogledu so prav zanimiva izvajanja švedskega strokovnjaka Gerarda de Geera v mednarodni reviji »Le Nord«. V tem članku trdi de Geer, da temu nikakor ni tako, kajti danes ni več železna ruda edina surovina za proizvodnjo železa, temveč igra pri tej proizvodnji mnogo večjo vlogo staro železo. Železo ni petrolej ali premog, ki po uporabi izgine, in ga njegova dnevna uporaba ne konzumira, ampak se v daljših ali krajših razdobjih ponovno vrača v železarne. Statistike dokazujejo, da železniške tračnice po 20—30 letih uporabe izgubijo samo 5—6% svoje originalne teže, dočim železniške lokomotive sploh ne izgubijo na svoji teži. To je tudi povzročilo radikalno izpremembo v preskrbovanju vse svetovne železne industrije s surovinami, kar dokazujejo statistike o švedski in nemški proizvodnji železa in jekla iz železne rude oziroma starega železa. Leta 1900. je Švedska proizvedla 527.000 ton železa iz železne rude in 488.000 ton jekla iz starega železa, Nemčija pa 7.550.000 ton železa iz železne rude in 6.177.000 ton jekla iz starega železa. V l. 1938. je Švedska proizvedla 663.000 ton železa iz železne rude in 992.000 ton jekla iz starega železa, Nemčija pa 18.497.000 ton železa iz železne rude in 23.300.000 ton jekla iz starega železa.

Te številke kažejo, da je železna ruda zlasti v Nemčiji izgubila svoj prejšnji pomen kot prvenstvena surovina za proizvodnjo železa. Povečano zbiranje starega železa je namreč zlasti v zadnjih letih povzročilo, da je

Veliki dogodki na zapadu

Kapitulacija belgijskega kralja Leopolda in njegove vojske — Umik zavezniških čet proti Kanalu — Priprave za zavezniško ofenzivo — Zavezniki so zavzeli Narvik — Stališče Sovjetske Rusije in Združenih držav — Naši odnošaji s Sovjetsko Rusijo — Vojne priprave Italije

Belgijski kralj Leopold, ki je bil na fronti v Flandriji, je dal v torek zjutraj belgijskim četam povelje, da položijo orožje, in se je s svojo vojsko predal Nemcem. Kralju Leopoldu so Nemci dovolili, da se preseli v enega izmed svojih dvorcev v Belgiji. Kralj Leopold je izvršil svoj sklep v nasprotju z belgijsko vlado, ki je sedaj v Parizu in se je glasila za edino predstavnico Belgije. Sedaj, ko kralj ne more izvrševati svoje oblasti, je prešla po ustavi vsa oblast na vlado. Belgijska vlada je odločena, da vztraja v borbi, in bo iz onih Belgijcev, ki so v Angliji in Franciji, uredila novo vojsko. Iz Italije poročajo, da je belgijski kralj kapituliral pod tujim vplivom. Iz Združenih držav pa poročajo, da je Nemčija ponudila belgijskemu kralju poleg belgijske tudi nizozemske krono. V primeru nemške zmage naj bi po tej vesti Belgija in Nizozemska tvorili združeno kraljestvo pod nemško zaščito in protektoratom. Kapitulacija belgijskega kralja in belgijske vojske, ki je štela okrog 500.000 mož, je spravila francoske in angleške čete v Flandriji in severovzhodni Franciji v izredno kritičen položaj. Te čete so se začele vsled nemške premoči umikati proti Kanalu. Nemške čete so doslej zasedle večino Flandrije, ob Kanalu pa med drugim Calais. Vrhovni poveljnik zavezniških čet general Weygand zbira svoje armade ob Sommi in Aisni za veliko ofenzivo. Po angleških in francoskih vesteh so izgubili Nemci doslej okrog 2.000 tankov in ravno toliko letal. Zavezniško letalstvo vsako noč bombardira zaledje nemške vojske in je te dni uničilo tudi mostove na Meusi. Nemčija pripravlja silovit napad na Anglijo z morja in zraka, verjetno pa je, da bo obenem pričela tudi veliko akcijo na francoski fronti.

Veličastna polkovna slava v Celju

Navdušene ovacije naši vojski

V torek 28. t. m. je slavil 39. pešpolk v Celju svojo slavo v spomin na zmagovite boje celjskega polka v ofenzivi na Koroškem l. 1919. Vojašnica kralja Petra je bila zelo okusno okrašena z zelenjem in državnimi zastavami. Pred vojašnico so stali ta dan na straži koroški borci v narodnih nošah.

Ob 8. zjutraj se je pričela v opatijski cerkvi maša za padle in umrle koroške borce. Službi božji so prisostvovali številni člani Legije koroških borcev in mnogo drugega občinstva.

Po službi božji so krenili koroški borci na dvorišče vojašnice kralja Petra pred spomenik padlih koroških

Na severnem Norveškem so zavezniške čete v torek zvečer zavzele Narvik. Nemške čete se umikajo sedaj ob železniški progi proti švedski meji.

Za šefa generalnega štaba angleških oboroženih sil na kopnem je bil pred dnevi imenovan general Diehle, dosedanjí šef generalnega štaba general Ironside pa je bil imenovan za vrhovnega poveljnika angleške vojske v Angliji.

Javno mnenje v Združenih državah čedalje odločnejše zahteva, da Združene države v čim večji meri podpro zavezniške z dobavo vojnega materiala. Od srede smejo ameriški piloti voditi zavezniškom prodana ameriška letala sami čez Kanado in Novo Fundlandijo v Evropo.

Iz Sovjetske Rusije prihajajo ponovno poročila, da je Sovjetska Rusija v največji meri zainteresirana na miru na Balkanu in da bo odločno nastopila proti slehernemu poskusu ogražanja miru v tem predelu Evrope.

Naše »Službene novine« so objavile v soboto trgovinsko pogodbo med Sovjetsko Rusijo in Jugoslavijo, ki je bila sklenjena in podpisana 11. maja v Moskvi. Pogodba je sestavljena v ruskem in srbo-hrvatskem jeziku. Obe državi sta to pogodbo takoj ratificirali. V Beograd prispe stalna sovjetska trgovinska delegacija, v Moskvo pa bo odpotovala naša stalna trgovinska delegacija.

Vse kaže, da namerava Italija v kratkem vstopiti v vojno na strani Nemčije, da bi uresničila svoje aspiracije glede Nice, Korzike, Tunisa, Malte, Sueza in Džibutija. Angleška in francoska vlada se trudita, da bi čim bolj ustregli Italiji zlasti v gospodarskem pogledu.

borcev. Pred spomenikom so se tudi zbrali aktivni in rezervni oficirji, častni vod vojaštva, deputacija članov in članic Sokola v krojih ter drugo občinstvo. Ko je ob 9.25 prispel poveljnik 39. pp. g. polkovnik Liberat Defar pred spomenik, so prinesli iz vojašnice ob zvokih vojaške godbe polkovno zastavo in zastavo junaka Malgaja. Pravoslavni vojaški svečenik g. Dušan Nikolić je opravil molitve pred lepo okrašenim spomenikom, nakar je častni vod oddal tri salve. Vojaška godba je zaigrala žalno koračnico. Pretresljiv je bil prizor, ko so koroški borci v civilu in vojaki v bojni opremi zapeli »Oj, Do-

Nemčija v mnogo manjši meri odvisna od uvoza železne rude, k čemur pa je tudi mnogo pripomogla priključitev Avstrije z njenimi železnimi bogastvi. Ta problem osvetljujejo statistike, ki se naslanjajo na nemško štiriletko in po katerih je Nemčija l. 1929. proizvedla 1.800.000 ton železa iz domače železne rude, 9.400.000 ton iz uvožene rude, 7.300.000 ton iz starega železa, dočim bo letos proizvedla 8.700.000 ton železa iz domačih rud, 9.000.000 ton iz uvoženih rud, 9.300.000 ton iz starega železa in 27.000.000 ton jekla iz starega železa. Nemška železna industrija je torej imela po tej statistiki l. 1929. na razpolago za proizvodnjo železa 49% domačih surovin, l. 1940. pa jih bo imela 67%.

Brez dvoma so nekatere gornje postavke dvomljive in se naslanjajo le na predvidevanja, vendar pa ne smemo prezreti, da so te postavke preračunane za mirovne potrebe in razmere. V se-

danjih vojnih časih pa je odstotek uporabe domačih surovin najbrž še mnogo večji. Tudi trditve, da je Nemčija že v toliki meri iztrošila svoje zaloge železa, da se ne more več pričakovati povečanje njene proizvodnje železa med sedanjo vojno, slonijo na napačni predpostavki. Zaradi visoko visoko industrializiranega gospodarskega življenja lahko Nemčija tudi sedaj računata na ogromne zaloge starega železa. Po uradnih nemških podatkih ima Nemčija v rezervi okoli 10 milijonov ton starega železa. Čeprav je ta številka menda previsoka, je vendar res, da ima Nemčija v tem pogledu velike rezerve.

Drugi činitelj, ki tudi močno vpliva na potrebe nemškega uvoza železne rude, je dejstvo, da so mnoge potrebe mirovne industrije reducirane na minimum. Pri proizvodnji vojnega materiala, kakor pušk, municije, armiranega betona itd., igrajo glavno vlogo man-

Izhaja vsak petek ob 14. — Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5.50 din, za inozemstvo 10 din — Uredništvo: Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1, pritličje, desno; uprava: levo — Telefon št. 65 — Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666

ZARADI NEPREMOSTLJIVIH TEHNIČNIH OVIR

smo žal primorani izdajati »Novo dobo« začasno samo na 4 straneh, kar naj blagovolijo cenj. čitatelji upoštevati. Trudili pa se bomo, da bo lahko naš list čimprej izhajal spet na 6 straneh.

Uredništvo in uprava.

berdob«. Ko je pesem izzvenela, sta pripluli čez vojašnico dve vojaški letali.

Medtem se je na postranem Dečkovem trgu pred vojašnico postrojil ves 39. pešpolk, nato pa so poleg vojaštva zavzeli mesta koroški borci. Na trgu so se zbrali zastopniki vojaških in civilnih oblastev in uradov, sol, korporacij in društev, med njimi deputacije članov in članic Sokola, fantovskega odseka in dekliskega krožka ter gasilcev v krojih, mladina celjske realne gimnazije ter velika množica prebivalstva Celja in okolice in drugih krajev. Na trgu je bilo zbranih nad 3.000 ljudi.

Ob 9.45 so prinesli vojaki polkovno zastavo, koroški borci pa Malgajevu zastavo in ponesli obe zastavi mimo postrojenih čet in koroških borcev, ki so oddali zastavama pozdrav. Ob 10. je poveljnik 39. pp. g. polkovnik Defar obšel postrojeni polk in pozdravil vojaštvo z besedami: »Pomozi Bog, junaci!«, nakar je zaorilo iz tisočerih grl: »Bog Ti pomogao!« Nato je opravil opat g. Jurak katoliški obred, pravoslavni svečenik g. Nikolić pa obred rezanja kolača. Zatem je poveljnik 39. pp. g. polkovnik Defar v lepem in temperamentnem nagovoru orisal pomen slave in zmagovite boje celjskega polka pred 21 leti v ofenzivi na Koroškem ter postavil vojaštvu takrat padle junake za vzgled ljubezni do domovine in junaške požrtvovalnosti. Svoj govor je zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu. Spet je zaoril iz tisočerih grl vzklik: »Živio!«, vojaška godba pa je zaigrala državno himno. Sledilo je čestitanje poveljniku polka.

Oficirski zbor, predstavniki, gimnazijska mladina in ostalo občinstvo je nato napravilo dolg in gost špalir v Prešernovi ulici pred poslopjem sreškega načelstva. Ob 10.45 se je pričela parada polka pred njegovim poveljnikom. Parado je vodil podpolkovnik g. Stefanović. Strumni pohod naše vojske je izzval med množico nepopisno navdušenje. Množica je vojske ves čas pozdravljala z navdušenim vzklikanjem in ploskanjem. Odlična vojaška parada se je zbrane množice globoko dojmila. Pozornost je vzbujalo tudi dejstvo, da so stali v špalirju drug poleg drugega Sokoli, slovenski fantje, Sokolice in mladenke.

Po paradi je bila v Oficirskem domu prirejena številnim gostom zakuska. Popoldne je bila prisrčna vojaška zabava. Zvečer je uprizorila ljubljanska opera v celjskem gledališču Foersterjevo opero »Gorenjski slavček« v počastitev polkovne slave. Operi so prisostvovali tudi predstavniki vojaških in civilnih oblastev in uradov.

gan, krom in nikelj. Sicer pa je težko potegniti točno mejo med vojno in mirovno industrijo. Ali se naj smatra, da služi železo, uporabljeno pri gradnji avtomobilskih cest, v mirovne ali v vojne svrhe?

Ako zberemo vsa zgoraj navedena dejstva, pridemo do zaključka, da švedska železna ruda ni v tej vojni onega odločilnega pomena, da bi zaradi nje prišla v nevarnost suverenost in sloboda švedske države. Nasprotno trditve pa na eni strani pretiravajo odvisnost Nemčije od uvoza železne rude, na drugi strani pa kažejo nepoučenost o vlogi železa v sodobni oboroževalni industriji.

Pri teh razmotiranjih pa se nam odkriva nov in težji problem nemške vojne industrije: njena preskrba z manganom, kromom in nikljem, brez katerih si ne moremo misliti sodobne oboroževalne industrije.

Politika

Naročajte

„Novo dobo“
in oglašujte
v njej!

Borba proti izdajalcem

Zagrebski »Jugoslovenski Lloyd« piše: Vsak pameten in resnično rodoljuben državljani ve danes, da je njemu in narodu samo v tej državi, dokler je svobodna in neodvisna, omogočeno in zagotovljeno pravo in normalno življenje. Kdor ne misli in dela tako, je izdajalec, a pri nas je bil tak izrodek vedno na najneusmiljenejši način žigosan in uničevan. To si naj zapomnijo vsi, bodisi zunanji, bodisi domači sovražniki, če delajo kakršne koli račune s tem, da bi v izvestnem času našli pri nas za sebe take pomagače, ki bi mogli kaj storiti. Preveč smo se v svoji preteklosti borili proti vsem mogočim zlom in nesrečam, da bi sedaj po teh izkušnjah ne znali napraviti kratkega procesa z onimi, ki bi hoteli na kakršen koli način ogražati svobodo in neodvisnost naše države.

Odločne besede

V »Seljačkom domu«, službenem glasilu Hrvatske seljačke stranke, je izšel članek kmeta Dragutina Sabovića, ki poziva Hrvate k previdnosti pred tujo propagando. Članek poudarja veselje, da je Jugoslavija v miru in da počiva na močnih temeljih. Pravi, da je bil duh sporazuma srečen za vso Jugoslavijo in tudi za Hrvate, in zaključuje: »Mi Hrvati kot kmečki narod smo miroljubni. Zato tudi hočemo mir v svojih starih mejah, ki so že dovolj napojene s krvjo naših pradedov. Toda vsakega, ki jih bo hotel prestopiti, bo pričakal složen in organiziran narod, tako kakor so to delali naši stari junaški pradedje.«

Komu služijo?

Zagrebska katoliška »Hrvatska straža« je objavila 18. t. m. na uvodnem mestu članek proti slovanstvu. V tem članku trdi, da so v imenu slovanske misli eni narodi samo tlačili druge, da so »Srbi zlorabljali slovansko misel v škodo Hrvatov«, da »se morajo zaradi tega Hrvatje čuvati slovanske misli«, češ da »ne obstoji slovanska narodnost, zgodovina, rasa, državna misel, kultura in skupna vera«, marveč da obstojijo samo

»jezikovne sličnosti kot posledica ožjih stikov pred selitvijo narodov«, in da bi bilo »za Hrvate zelo nevarno, če bi sprejeli slovansko orientacijo, tudi ne glede na današnji trenutek...«

Komu služi gospoda, ki tako piše?!

Jugoslovensko - bolgarsko bratstvo

Novi bolgarski poslanik na našem dvoru g. Stojilov je ob obisku Jugoslovensko-bolgarski ligi v Beogradu izjavil, da ni več potrebno zblíževanje med Jugosloveni in Bolgari, ker so oni popolnoma zblížani in jih nobena sila ne bo več ločila.

Domače vesti

POLOŽNICE

smo priložili vsem, ki prejema list po pošti. Cenj. naročnike, predvsem one, ki so z naročnino v zaostanku, prosimo, da bi nam jo takoj nakazali.

— Gospodarski svet Balkanskega sporazuma se bo sestal 1. junija v Beogradu.

— Ljubljanski velesejem odgođen. Po odredbi ministra za trgovino in industrijo je ljubljanski velesejem, ki bi se moral pričeti 1. junija, odgođen za nedoločen čas.

— Povišanje železniških prevoznih in potniških tarif bo stopilo v veljavo okoli 15. junija.

— Konec starih kovancev po 10 din. Od 31. maja do 31. avgusta letos se umakne iz prometa stari srebrni denar po 10 din. Po preteku tega roka preneha biti ta vrsta denarja zakonito plačilno sredstvo in bo mogoče te kovance v teku šestih mesecev zamenjati brez odbitka z novim denarjem pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih zavodih.

— Novi kovanci po 10 din iz niklja. Finančni minister je izdal odlok, po katerem bo od 31. maja začel postopno dajati v promet novi nikljasti denar po 10 din. Novi kovanci po 10 din so izdelani iz čistega niklja. Na sprednji strani je vtisnjen desni profil Nj. Vel. kralja Petra II. Okoli lika Nj. Vel. kralja je v krogu napisano »Kraljevina Jugoslavija«, in sicer v cirilici. Na zadnji strani je vtisnjena vrednost kovanca v arabskih številkah »10« z označenjem dinarjev v latinici, pod tem pa je v arabskih številkah napisana letnica 1938. Nad številko 10 je vtisnjena krona kraljevine Jugoslavije. Na desni strani je v polkrogu vtisnjena bukova vejica, na levi strani pa prav tako v polkrogu lovorjeva vejica. Obe sta zvezani s trakom in se z vrhovi dotikata krona Jugoslavije.

— Draginja. Po najnovejših statističnih podatkih Društva narodov se je življenje od lanskega prvega polletja do danes podražilo takole: v Kini za 126, v Rumuniji za 30, v Jugoslaviji za 26, v Angliji za 14, na Švedskem za 10, v Švici za 4 v Kanadi za 2 in v Združenih državah za 1 odstotek.

pot vse do povratka v Celje kratka in prijetna. Kmalu so zapustili Ptuj, nato Ormož in Ljutomer ter prišli na prvi cilj — v Mursko Soboto, prijazno prekmursko metropolo.

Pred tovarno znanega veleindustrijskega g. Benka so sprejeli ekskurzijce njegov sin, ki je kot absolvent celjske trgovske šole reden in podporni član organizacije, g. Čeh, predsednik Združenja trgovcev v Murski Soboti, in tajnik gosp. Veble. Pristrénemu pozdravu je sledil ogled tovarne. Ljubezni g. Benko ml. je razkazal najprej klavnico, ki temelji, kakor tudi ostali oddelki, na načelu vzgledne čistoče, moderne in ekonomične uredenosti, dalje hladilnico, oddelek s stroji za predelavo mesa v vse vrste klobas in salam, oddelek za topljenje masti, strojno in skladišče mesnih izdelkov.

Podjetje izdeluje tudi razne vrste pastet in konzerv, znane pa so tudi ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu, gnjati v kovinastih dozah. Ker ob nedeljah obrati počivajo, je opravljal funkcijo strojnika sam g. Benko ml., da je tudi tehnično prikazal delo v tovarni. Vse mnogovrstne izdelke svojege obrata, ki igra zelo vidno vlogo v tej panogi industrije v Jugoslaviji, prodaja tvrdka v lastnih podružnicah v Gornji Radgoni, Mariboru in Celju ter

— Otvoritev Novinarskega doma v Ljubljani. V nedeljo je bil otvorjen Novinarski dom v Ljubljani, last za druge »Novinarski dom«. Tako so dobili slovenski novinarji po dolgoletnih požrtvovalnih prizadevanjih svoj dom, na katerega so lahko ponosni.

— Privatna dvorazredna trgovska šola (s pravico javnosti) v Murski Soboti, ki jo je lani ustanovilo tamkajšnje trgovsko združenje, bo dobila letos jeseni že drugi letnik. Ob koncu šolskega leta se opozarjajo starši in skrbniki absolventov meščanskih šol in nižjih razredov gimnazije, da za to šolo ni omejeno število učencev, ki se smejo sprejeti v I. ali II. letnik, in da tudi ne obstoji za njo omejen šolski okoliš, nje absolventi pa imajo iste pravice kakor absolventi državnih trgovskih šol. Ker imajo državne trgovske šole omejene šolske okoliše in za sprejem določeno število učencev ter so na trgovski šoli v Murski Soboti ugodni sprejemni pogoji, priporočamo, da se vsakdo, ki ima interes na sprejemu v trgovsko šolo, a ne more imeti mnogo upanja, da bi bil sprejet v kako državno trgovsko šolo, obrne po informacije na trgovsko šolo v Murski Soboti, ki daje informacije rade volje in bo prijavnim interesentom začela v najkrajšem času razpošiljati prospekte z vsemi potrebnimi obvestili.

Slike za legitimacije

in amatersko delo najhitreje, točno in dobro izvršuje

FOTO PELIKAN

CELJE - RAZLAGOVA ULICA

— O prehrani. Pri prehrani sploh, zlasti pa pri otroški prehrani je poleg vseh drugih činiteljev važno sorazmerje posrednih vrst hrane. V otroški mlečni moki »BRACO« je sorazmerje ogljikovih hidratov, masti in beljakovine vprav takšno, kakor je za nežne otroške organe in ves sistem potrebno.

Celje in okolica

Ali bi tudi drugod ne moglo biti drugače?

Celje, 31. maja

Z zadoščenjem opazujemo, da deluje sokolska organizacija v narodno obrambnem pogledu roko v roki in v soglasju s telovadno organizacijo slovenskih fantov in deklet ter da zaznamujeta obe organizaciji na tem področju koristne uspehe. Potrebe in zahteve, ki jih prinaša sedanja usodepolna doba našemu narodu in državi, so dovedle do tega složnega in neobhodno potrebnega sodelovanja.

Obe organizaciji sta ta složni nastop dokumentirali tudi na zunaj v terek ob priliki slave 39. pešpolka v Celju, ko so uniformirani moški in ženski člani obeh teh naših nacionalnih organizacij nastopili enotno.

Spričo takega dejstva se nehote pojavlja vprašanje, ali ni sedaj nastopila

v prodajalni v Murski Soboti in daje kruha in zasluzka mnogim uslužbenecem, živinorejcem pa z velikimi nakupi živine omogoča boljše življenje na domači grudi in jih tudi šteti pred zlorabami raznih tujih prekupčevalcev.

Za prevažanje svojih izdelkov ima podjetje lastne specialne avtomobile. Sv. Florijanu pa je v pomoč tovarniška gasilska četa, ki ima motorno brizgalno, garažo, avtomobil in gasilsko orodje.

Ekskurzisti so z zanimanjem ogledovali vse zanimivosti obsežnega obrata in pozorno spremljali g. Benka ml. pri razkazovanju in razlagi oddelkov, za kar mu bodo vedno in ob vsaki priliki hvaležni. Po ogledu tovarne je g. Benko ml. presenetil ekskurziste z obilno pogostitvijo.

Izredna podjetnost in iniciativnost g. Benka sta visoko dvignila njegovo podjetje in s tem njegovo ime v našem gospodarskem ustvarjanju in ga prikazala kot odličnega gospodarstvenika v ospredju nacionalnega in gospodarskega življenja ne samo Prekmurja, temveč tudi vse Jugoslavije.

Ker je bil čas bivanja v Murski Soboti le kratko odmerjen, so morali ekskurzisti po razmeroma kratkem času nadaljevati ogledovanje Sobotne. Pred-

KINO METROPOL CELJE

Od 1. do 4. junija

Marija Ilona

Nepopisno lep film v režiji Geze v. Bolvary-ja. »Moj najlepši film in najmilejša vloga«, je izjavila o tem filmu **Paula Wessely**.

Willy Birgel

Paul Hörbiger

nujna potreba, da pride tudi v drugih organizacijah in korporacijah do enotnega sodelovanja vsega našega nacionalnega življa na podlagi popolne paritete, in ali ni že skrajni čas, da preneha sedanje sramotno stanje, ki dopušča kontrolo javnih korporacij tuje mislečim, odklanja pa sodelovanje ostalih nacionalnih elementov. Gospodje, ki nosite odgovornost, ali ni že čas, da razmišljate o tem?

c Celjski mestni svet bo imel drevi ob pol 7. redno sejo.

c Cankarjeva drama »Jakob Ruda« v celjskem gledališču. Dijaki in dijakinje klasične gimnazije v Ljubljani bodo uprizorili v soboto 1. junija ob 20. v celjskem gledališču Cankarjevo dramo »Jakob Ruda« v režiji g. Milana Skrbinška, režiserja Narodnega gledališča v Ljubljani. Udeležite se predstave v čim večjem številu in podprite s tem idealna stremjenja naših mladih! Vstopnice so v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

c Ljubljansko Narodno gledališče je uprizorilo v počastitev slave 39. pešpolka v terek zvečer v celjskem gledališču Foersterjevo komično opero »Gorenjski slavček«. Dirigiral je kapelnik g. Nefat, pod čigar vodstvom je orkester precizno izvršil svojo nalogo. Gosp. Zupan je oskrbel učinkovito režijo. Scenerija je bila tipično slovenska in zelo okusna. Opera je bila skrbno naštudirana. To velja za soliste in tudi za zbor, ki se je odlično uveljavil in doživel aplavz ob odprti sceni. Pevsko in igralsko so se odlično uveljavili dame Ribičeva (Minka), Španova (Majda) in Barbičeva (Ninon) ter gg. Francel (Franjo), Janko (Chansonette), Zupan (Štrukelj), Sancin (Rajdelj), Orel (krčmar) in J. Rus (Lovro). Gg. Zupan in Sancin sta v bogati meri poskrbela za zdrav humor. Ta slovenska narodna opera je v odlični izvedbi dosegla velik uspeh. Pred začetkom predstave je orkester zaigral državno himno. Gledališče je bilo nabito polno. Predstave so se udeležili tudi zastopniki vojaških in civilnih oblastev in uradov. Ljubljanski gostje so bili deležni navdušenih aplavzov. Celje je spet doživelo lep gledališki večer.

c Razprava proti Emanuelu Zelinku, prokuristu kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila popoldne pred svojo pisarno ustrelil brezposelnega delavca Viljema Gačnika, se bo pričela v terek 4. junija ob 8. zjutraj na okrožnem sodišču v Celju. Zaslišanih bo okrog 20 prič.

Ekskurzija absolventov trgovskih šol iz Celja v Prekmurje

Kulturno udejstvovanje organizacije absolventov drž. trgovskih šol v Celju je zlasti v zadnjih letih razgibano in uspešno, kar dokazujejo številni jezikovni in drugi tečaji, ki jih društvo prireja za svoje članstvo in tudi za druge interesente, predvsem iz gospodarskega življenja. Tej vzgoji je društvo priključilo spored ekskurzij, s katerimi hoče uvesti članstvo v praktično smer izobraževanja, ga seznaniti z različnimi podjetji, načinom njihovega dela, mu omogočiti spoznavanje ljudi in krajev.

Že dolgo zasnovana ekskurzija v Prekmurje je bila v nedeljo 5. maja. V zgodnji jutranji zori sta ubirala pot dva polna avtobusa ekskurzistov preko Grobelnega in Majšperga v Ptuj, kjer je bil kratek odmor. Četudi so bile nebesne zapornice odprte, da je dež stalno rosil šipe in mehčal sicer lepo cesto, je vladalo v obeh avtobusih veselo razpoloženje, za kar sta skrbela dva harmonikarja, pa tudi ostali so vsak po svoje ali skupno v glasbeni poeziji in prozi pripomogli, da je bila sicer dolga

sednik Združenja trgovcev v Murski Soboti g. Čeh je vodil ekskurzijo v simbol prekmurskega gospodarskega napredka, v lani otvorjeni Trgovski dom, kjer je tudi zasebna dvorazredna trgovska šola. Razkazal jim je šolske prostore in razložil pomen te šole za prekmursko gospodarsko življenje. Ogleдали so si še stari Szaparyjev grad in mesto samo, nakar jim je bilo pripravljeno skupno kosilo v hotelu »Slonuz«. Naj vsej tej poti sta spremljala ekskurzijo tudi g. Benko mlajši in tajnik Združenja trgovcev predsednik gospod. Veble. V hotelu »Slonuz« je pozdravil ekskurziste v imenu Združenja trgovcev predsednik gospod. Čeh. Izrazil je veselje, da more v svoji sredi pozdraviti absolvente trgovske šole iz Celja in želel, da bi odnesli iz Murske Sobotne in Prekmurja kar najlepše vtise in bili vsekdar tolažni njegovih potreb in napredka. Pojasnil je vzroke, ki so vodili gospodarstvenike Prekmurja k ustanovitvi dvorazredne trgovske šole, in poudaril, da prihajajo ravno iz teh zavodov najboljše moči za razne službe v našem gospodarstvu. Za njim je izpregovoril še g. Benko ml. Kot absolventa celjske trgovske šole in člana organizacije absolventov drž. trgovskih šol v Celju ga je veselilo, da so njegovi tovariši obiskali Mursko Soboto in

Važno je, da zobe temeljito očistimo ne samo zjutraj, ampak tudi vsak večer, predno gremo spat.

Chlorodont
zobna pasta

c **Povišanje mezd v cinkarni.** Delavstvo celjske cinkarne zahteva povišanje mezd zaradi druginje za 35 odstotkov. Vodstvo podjetja je pretekli mesec povišalo mezde za 15 odstotkov. V ponedeljek so bila v cinkarni pogajanja za nadaljnje povišanje mezd. Vodstvo podjetja je pristalo še na povišanje mezd za 10 odstotkov na temeljne mezde, delavstvo pa zahteva povišanje še za nadaljnjih 10 odstotkov. Pogajanja se bodo nadaljevala 17. junija.

c **Strokovna nadaljevalna šola v Celju** je zaključila šolsko leto 1939-40 v nedeljo 26. t. m. Ob tej priliki so bile izročene 5 najmarljivejšim učencem kovinarske stroke nagrade združenja kovinarjev po 100 din in 6 učencem in učenkam nagrade združenja krojačev in krojačic po 50 din. Pri razdelitvi nagrad sta bila navzoča tudi zastopnika obeh združenj, gg. Bratomil Rebek in Anton Uršič. Šola je imela 13 rednih razredov in strokovne oddelke za krojače in krojačice, frizerje, mizarje in čevljarje. V prihodnjem šolskem letu nameravajo ustanoviti še strokovna oddelka za mesarje in peke. Završni izpiti so bili od 6. do 11. t. m. in jim je predsedoval zastopnik kr. banske uprave inž. F. Hacin. Vsi kandidati, izvzemi dveh, ki sta bila odklonjena za tri mesece, so položili izpit s prav dobrim uspehom. Vseh kandidatov in kandidatinj je bilo 88. Ob koncu šolskega leta je bilo na zavodu 297 učencev in učenk. Dva učenca nista dovršila razreda, 20 učencev pa ima popravni izpit iz enega ali dveh predmetov. Poučevalo je 35 učnih moči, med temi 4 mojstri in 1 mojstrica. Da je mogla šola uspešno izvrševati svojo nalogo, je zaslug činiteljev, ki so jo gmotno podpirali, predvsem mestne občine, banske uprave, zbornice za TOI in mojstrov, ki so s tem, da so redno pošiljali svoje vajence k pouku, dokazali razumevanje za dobrobit obrtniškega naraščanja.

c **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje** in okolico bo v torek 4. junija od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c **Sprememba posesti.** V torek je bila sodna dražba hiše ge. Alojzije Beneš-Zavodnikov v Prešernovi ulici, kjer je znana gostilna »Pri angelu«. Dražbe se

Prekmurje ter pokazali zanimanje tudi za ta del naše lepe slovenske zemlje.

Obema se je zahvalil za nadvse prijazni sprejem in pozdrave predsednik Društva absolventov drž. trgovskih šol v Celju g. Vučer, ki je zlasti naglasil, da bodo ostale ure prijetnega bivanja v Prekmurju vsem ekskurzistom trajno v spominu. Ponovno se je zahvalil g. Benku ml. za požrtvovalnost, ljubeznivost in gostoljubnost, katere je bila ekskurzija deležna ves čas bivanja v Murski Soboti in Prekmurju.

V prvih popoldanskih urah so ekskurzisti nadaljevali vožnjo po Murskem polju mimo Slatine Radencev v Gornjo Radgono. Ogleдали so si obmejno mesto in bližnjo okolico ter po krajšem odmoru nadaljevali vožnjo preko idiličnih Slovenskih goric v Maribor in od tod v Celje.

Marsikomu doslej še neznana pokrajina in tuje ljudstvo sta postala vsem domača. Vsak udeleženec ekskurzije se je prepričal, da ima tudi Prekmurje mnogo pokrajinskih in narodnih znamenitosti, in sklenil, da bo ob prvi priliki ponovno obiskal ta lepi del svoje domovine.

Z izvedbo te ekskurzije, ki je povsem dosegla svoj namen, je Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju opravilo dvojno delo: kulturno in nacionalno ter obogatilo svoje članstvo z novimi vpogledi v gospodarstvo, zemljo in narod.

je udeležilo več interesentov. Hišo je izdražbal tovarnar in trgovec g. Franc Čuk v Celju za 808.000 din. Gosp. Anton Robek in njegova soproga Ana sta prodala svojo hišo na Kralja Petra cesti, v kateri je znana restavracija »Branibor«, Kmetijski družbi in kupila za 465.000 din vilo St. George v Aškerčevi ulici, last pisatelja in generalnega konzula v. p. g. dr. Antona Novačana.

c **Ivan Vrankar — 4 leta robije.** Kakor znano, je okrožno sodišče v Celju 16. aprila obsodilo 31-letnega Ivana Vrankarja, frizerskega pomočnika pri frizerskem mojstru Avgustu Tačku v Celju, zaradi zločinstva po čl. 3. zakona o zaščiti države in zaradi prestopka po § 100. k. z. na 2 leti in 2 meseca strogega zapor. Vrankar je vložil proti kazni priziv pri apelacijskem sodišču v Ljubljani, ki je pa priziv zavrnilo in zvišalo Vrankarju kazen na 4 leta robije.

c **Uboj pri Rogatcu.** V ponedeljek so se stegli fantje v Stojnem selu pri Rogatcu. V pretepu so 27-letnemu kočarjevemu sinu Francu Drogeniku iz Stojnega sela prebili lobanjo. Težko poškodovanega Drogenika so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v torek izdihnil.

c **Sin je težko poškodoval svojo mater.** Na Telovo je posestnikov sin Ivan Pustoslemšek na Rečici pri Šmartnem ob Paki v vinjenosti napadel svojo mater, 65-letno posestnico Alojzijo Pustoslemškovo in jo zabodel z nožem v trebuh. Težko poškodovano staro so prepeljali v celjsko bolnico.

Odjemalce mleka

z dostavljanjem na dom iščem. Tomšič, Ostrožno 43.

c **Koncert Celjskega pevskega društva** - v proslavo odličnega slovenskega skladatelja žalskega rojaka Rista Savina ob njegovi 80-letnici — bo v prvi polovici meseca junija. Na sporedu bodo zgozlj slavljenčeve skladbe in sicer samospevi, ženski, moški in mešani zbori a capella in s spremljevanjem klavirja. Za koncert vlada veliko zanimanje in ne dvomimo, da bo občinstvo kljub poznemu času napolnilo dvorano. Koncert bi bil že v zgodnji pomladi, a so to prepričali resni časi, v katerih živimo, saj je moral tudi pevovodja CPD na vojaške vaje, od koder se je vrnil šele meseca maja.

c **Avtobusni izlet k umetniškim znamenitostim šmarskega okraja** priredi Tujskoprometno društvo v Šmarju v nedeljo 9. junija, če bo vreme ugodno in če se bo priglasilo dovolj udeležencev. Proga: Celje-Št. Jurij-Planina (spotoma ogled cerkve M. B. v Zagorju) - Lesično (obisk Pilštanja) - Kozje - Buče - Podčetrtke (pešizlet v Olimje) - Mestinje - Lemberg - Sladka gora - Šmarje (obisk Sv. Roka)-Celje. Odhod izpred kolodvoza v Celju ob 7. zjutraj, vozna 30 din za osebo. Prijave sprejema iz prijaznosti drogerija »Sanitas« v Celju.

c **Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice** se bo sestalo v četrtek 6. junija ob 16.17 v Žalcu. Ali bomo spet samo štirje?

c **Žetev smrti.** V Lastnem domu v Gaberju je umrla 24. t. m. 79-letna zasebnica Urša Ratajčeva. V nedeljo je umrla na Mariborski cesti 5 v starosti 71 let Maks Rozman, vratar pri tvrdki Rakusch, na Dobrovi pa je umrla 67-letna zasebnica Marija Zupančeva. V ljubljanski bolnici je umrl v sredo 24-letni tovarniški delavec Jože Trče s Sp. Hudinje pri Celju. Truplo so prepeljali v Celje. Pogreb bo danes ob 18.30 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. V celjski bolnici so umrli: 24. t. m. 40-letni Jakob Štamol, natakar brez posla in stalnega bivališča, in štiriletna dninarjeva hčerka Stanislava Cerarjeva iz Zamašča pri Laškem, v nedeljo 70-letna preužitkarica Ana Cviklova z Zg. Ložnice pri Žalcu in dveletni posestnikov sinček Jože Pinter iz Griž pri Žalcu, v četrtek pa 4 mesece stari sinček železolarja Jože Šprajcer iz Kresnik pri Teharju. N. p. v m.!

c **Gori!** V petek 24. t. m. popoldne je med nevihto treščilo v gospodarstvo poslopje gostilničarja in posestnika Šupergerja v Galiciji pri Celju. Poslopje je pogorelo do tal. Pri gašenju se je 52letni posestnik Ivan Šuper iz Galicije opeknel tako hudo po vratu, rokah in nogah, da so ga morali oddati v celjsko bolnico. V noči na ponedeljek sta se vnela vinska hrama posestnikov Antona Lipnjaka in Anderliča v Vonarjih pri Pri-

stavi. Hrama sta pogorela do tal. Ljudem se je še v zadnjem hipu posrečilo rešiti živino, sode in nekatere druge predmete iz gorečih poslopij. Ko so gasili oba hrama, se je vnela tudi Lipnjakova stanovanjska hiša, ki je prav tako pogorela do tal. Očividno gre za požig. Pri reševanju sta se močno opekla odvetnikov sin Tone Ogrizek iz Celja in Franc Kovačič iz Št. Vida.

c **Dr. Ivič Stjepan, zdravnik, spet redno orđinira.**

c **Celjska reševalna postaja** bo začela spet prevažati bolnike v nekaj dneh, ko bo pokvarjeni reševalni avtomobil popravljen.

c **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** bo imel v nedeljo 2. junija zdravnik dr. Josip Čerin v Prešernovi ulici.

Sokolstvo

Pokrajinski zlet v Celju preložen

Pokrajinski zlet Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, ki bi moral biti 29. in 30. junija v Celju, je preložen na nedoločen čas. Sokolsko društvo Celje-matica bo proslavilo svojo petdesetletnico na ta način, da bo priredilo 29. junija zvečer slavnostno akademijo, drugi dan dopolne pa bo slavnostna seja. Župa bo ob tej priliki priredila v nedeljo 30. junija dopolne splošne župne tekme, popoldne pa župne bojne tekme.

Sokolsko društvo Celje - matica

Proslava društvene petdesetletnice. Ker je pokrajinski zlet preložen in bo društvo imelo le notranjo proslavo, bo izostala tudi društvena razstava. Do neke mere so bile priprave za društveno razstavo že v teku. Zlasti brat Matija Benčan je zbral in uredil mnogo razstavnega gradiva, tako da bi že samo njegova zbirka zadostovala za majhno razstavo. Spisi, listine, diplome, brošure, fotografije, tiskovine, razglednice, znaki itd. bodo navzlic temu urejeni, da jih bo mogoče vsak čas razstaviti, če bi bilo potrebno. Bratje visokošolci, ki se bodo vrnili v prvi polovici junija v Celje, so obljubili, da bodo smotno uredili in zbrali vse gradivo, da ga bo mogoče prenesti vsaj na veliko sokolsko razstavo v Beogradu, ki bo prihodnje leto ob priliki vesokolskega zleta.

Polkovna slava. Naše društvo se je udeležilo slave 39. pp. v torek 28. t. m. po deputaciji članov in članic v kroju. V deputaciji smo opazili tudi naraščajnika v novem delovnem kroju, predpisanim za člane in naraščajnike. Le malo je vedel, kam bi prištevati novi, v Celju še neznani kroj, ki sliči vojaški uniformi. Novi kroj, ki bo postopoma uveden, je prav ličen in prikladen za vse prilike, tudi za turistiko. Seveda bodo tudi stari kroji ostali poleg novih še dolgo v veljavi.

Naraščajski vaditeljski zbor. Naši naraščajniki so se na praznik 23. t. m. popoldne pod vodstvom kapetana brata Tkalčeca na vojaškem strelišču v Pečovniku vadili v streljanju. Brat kapetan je naraščajnike že poprej v posebnih urah seznanil z ustrojem pušk in kako je treba z njimi ravnati. Naraščajniki so po večini dobri strelci, mnogi obetajo, da bodo z vztrajnim vežbanjem postali še strelski prvaki. Dež je kmalu prekinil vaje v veliko nevoljo naših mladih strelcev.

ZA BIRMO si oglejte bogato zalogo molitvenikov in rožnih vencev pri tvrdki **KARL GORIČAR** vdv., Celje, Kralja Petra cesta štev. 7-9.

Sport

Velik atletski miting v Celju

Agilna atletska sekcija SK Celja je priredila v nedeljo na Glaziji velik atletski miting za seniorje in juniorje. Startalo je nad 60 atletov. Posebno številni so bili člani ljubljanske Ilirije in SK Celja, poleg njih pa so nastopili tudi člani Železničarja in Maratona iz Maribora ter Primorja in Planine iz Ljubljane. Doseženi so bili dobri in tudi prav dobri rezultati. Organizacija je bila glede na veliko število tekmovalcev prav

Bilo kuda **Kiki** svuda!

dobra. Zanimivim borbam je prisostvovalo lepo število gledalcev.

Rezultati so naslednji:

Tek na 100 m: Juniorji (11 tekmovalcev): I. predtek: 1. Kolenc (I) 12.2; 2. Leban (Ž) 13; 3. Urbančič (Pl) 13.4. II. predtek: 1. Hrovatin (Ž) 12.1; 2. Bačnik (Ž) 12.8; 3. Vilhem (I) 13. Finale: Juniorji: 1. Kolenc (I) 12.4; 2. Hanza (C) 12.6; 3. Hrovatin (Ž) 12.7. Seniorji: 1. Čičar (I) 11.8; 2. Vilar (I) 12.2; 3. Kora (M) 12.5.

Tek na 1.500 m: Seniorji: 1. J. Glonar (I) 4.24.2; 2. Žerga (C) 4.38.2; 3. Karlin (Ž) 5.02. Juniorji: 1. Megušar (I) 4.32.8; 2. Kos (C) 4.40; 3. Habjanič (M) 4.46.2.

Tek na 800 m: 1. in 2. Glonar (I) in Mirko (Ž) 2.08.9; 3. Podlipec (I) 2.15.

Met krogle: Seniorji (6 tekmovalcev): 1. Jeglič (Pl) 12.46; 2. Lužnik (M) 12.30; 3. Gregorovič (Ž) 11.82. Juniorji (14 tekmovalcev): 1. Vehar (I) 13.52; 2. Brane (I) 13.26; 3. Stojan (Ž) 13.23; 4. Kopač (C) 13.21.

Met kladiva (5 tekmovalcev): 1. inž. Stepišnik (I) 51.71, nov jugoslovenski rekord!; 2. Gužnjik (Ž) 41.15; 3. Jeglič (Pl) 38.44; 4. Kodre (C) 33.70.

Tek na 5.000 m (5 tekmovalcev): 1. Franc Reberšek (C) 17.17.6; 2. Klempfer (M) 17.21.6; 3. Perc (Pr) 17.50.

Skok v višino: Seniorji (7 tekmovalcev): 1. Gregorovič (Ž) 170; 2. dr. Časny (Pl) 170; 3. Lužnik (M) 170. Juniorji (8 tekmovalcev): 1. Brane (I) 175; 2. Dušan (I) 165; 3. Mencinger (I) 160.

Tek na 1000 m: Juniorji B (6 tekmovalcev): 1. Žele (Pl) 2.59.4; 2. Bogdan (C) 3.13.8; 3. Fili (C) 3.17.9.

Skok v daljino: Juniorji (12 tekmovalcev): 1. Leban (Ž) 6.08; 2. Bačnik (Ž) 6.03; 3. Franček (Ž) 5.97.

Štafa 4x100 m: 1. Ilirija I (Čičar, Kolenc, Vilar, Sodnik) 47.1; 2. Železničar 49.23; 3. Celje 50.2; 4. Ilirija II 51.4.

Met kopja (9 tekmovalcev): 1. Mavsar (Pl) 53.70; 2. Gregorovič (Ž) 44.45; 3. Sodnik (I) 43.80.

Met diska: Seniorji: 1. Lužnik (M) 37.67; 2. Jeglič (Pl) 36.79; 3. Mavsar (Pl) 33.70. Juniorji: 1. Urbančič (Pl) 37.29; 2. Stojan (Ž) 35.12; 3. Vehar (I) 34.75.

* **Grafika: Jugoslavija.** V nedeljo 2. junija ob 16.30 se bo pričela na celjski Glaziji zanimiva prijateljska nogometna tekma med SK Grafiko iz Ljubljane in SK Jugoslavija.

* **V tekmovalstvu za državno nogometno prvenstvo** so bili v nedeljo zabeleženi naslednji rezultati: v Zagrebu Gradjanski: Hajduk 4:2 (2:2), v Beogradu Jugoslavija: BSK 1:0 (1:0) in v Sarajevu Slavija: Hašk 1:0 (1:0). Sarajevska Slavija je z 10 točkami na prvem mestu na tabeli pred BSK-om in zagrebškim Gradjanskim.

* **V finalnem tekmovalstvu za prvenstvo Slovenske nogometne zveze** so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Celju Maribor: Olimp 3:0 (1:0), v Trbovljah Amater: Kranj 2:2 (2:0), v Mariboru Železničar: Bratstvo 6:1 (3:1) in v Ljubljani ČSK: Mars 4:2 (2:1).

* **Slovenska teniška zveza** bo imela svoj sedež v Mariboru, kjer bo v kratkem ustanovna skupščina. Predsednik pripravljalnega odbora je Radovan Šepc. Iz Celja sta v odboru Alojz Volkar kot II. podpredsednik in dr. Stjepan Ivič kot član razsodišča.

Šah

Brzi turnir ČSK. Celjski šahovski klub je odigral v sredo zvečer brzi turnir za prvenstvo v mesecu maju. Prvenstvo si je priboril inž. Srečko Sajovic z 11 točkami izmed 14 dosegljivih, drugo mesto pa je zasedel Franc Detiček z 8 točkami in pol. Turnirju je prisostvovalo mnogo prijateljev kraljevske igre.

Iz naših krajev

Sv. Peter v Sav. dol.

sv Zlet žalskega sokolskega okrožja, napovedan za nedeljo 2. junija, je zaradi tehničnih ovir odpovedan.

sv Akcija protituberkuloznega tedna v tukajšnji občini je rodila nad vsa pričakovanja lep gmeten in moralen uspeh. Zbirka prispevkov znaša 1585.50 din in se odvede Protituberkulozni ligi v Celju. K tako lepemu uspehu je največ pripomogla tukajšnja tekstilna tovarna Ogriseg & Themel ter v njej zaposleno uradništvo in delavstvo. Vsa čast in hvala vsem, ki so razumeli veliki pomen človekoljubne akcije!

sv Proslava materinskega dne. Občinski odbor Rdečega križa pripravlja s svojim podmladkom proslavo Materinskega dne z izvajanjem mladinske igrice »Čudodelna piščalka«. Proslava bo 9. junija ob 15 v tukajšnjem Sokolskem domu. Ker je čisti dohodek prireditve namenjen krajevnemu Rdečemu križu, vabimo prav vse, zlasti matere, da posetijo našo prireditev in s tem podpro društveno človekoljubno delo.

Žalec

ž Zvočni kino Žalec. V poletnem času od 1. junija do preklica odpadejo predstave ob sobotah in dnevih pred prazniki. ob nedeljah in praznikih pa bodo predstave ob 16., 18.45 in 20.45. V nedeljo 2. junija: »Nismo vsi angeli«. Izvrstna komedija. V glavni vlogi znani komik Heinz Rühmann.

Slovenj Gradec

s Bliža se poletje in z njim letoviščarska sezona. Vse se preurejuje, med drugim tudi postajališče, ki ga urejuje občina. Pred dnevi so bila dogotovljena zadnja dela in tako je postajališče v novi barvi prav lepo. Zelja prebivalstva je, da bi postajališču primerno uredili tudi postajo, ki našemu mestu ni v čast.

s Poroka. V Slovenjem Gradcu se je poročil v nedeljo znani sportnik in nacionalni delavec g. Vinko Cajnko iz Slovenjega Grada z gđ. Tinko Krajčevico, notarsko uradnico in bivšo načelnico Sokola iz Marenberga. Iskreno čestitamo!

s Pevsko glasbeno produkcija v Slovenjem Gradcu. Podmladka Jadranske straže in Rdečega križa na meščanski šoli v Slovenjem Gradcu sta pred zaključkom šolskega leta priredila v Sokolskem domu pevsko glasbeno produkcijo, da bi pokazala sadove dela med šolskim letom. Vse točke so bile dobro izvedene, za kar gre pohvala pevcem in učiteljsstvu, ki pa za svoje delo ni prejelo onega plačila, ki ga zasluži. Upamo, da bo ob prihodnjem koncertu naše občinstvo prihitelo v večjem številu in se tako oddolžilo našemu učiteljsstvu, ki žrtvuje svoje proste ure za vzgojo poverjene ji mladine.

s V slovenjegraški bolnici sta umrli 27letni posestnik Kristijan Knez od Sv. Primoža pri Vuzečici in 12letni kovačev sin Vili Marovšek iz Podgorja pri Slovenjem Gradcu.

Laško

„Radikalna kura“ na sokolskem odru

Odlično so se predstavili Jurkloštrčani 18. t. m. Laščanom z Doboviškovo opereto »Radikalno kuro«. Uvodoma moramo povedati, da so Laščani po domačih diletantih že nekoliko razvajeni in da so nekoliko skeptično prihajali v dvorano. In vendar so bili presenečeni in se je splošno priznanje stopnjevalo od dejanja do dejanja. Že v prvem dejanju je ga. Gobčeva pokazala v vlogi Cecilije vse tiste vrline, ki smo jih v prejšnjih časih pri njej tolikokrat hvalili in občudovali, in videlo se je že pri prvih besedah, da ni izgubila prav nič svojih igralskih sposobnosti tam v zapuščenih Henini in pozneje v Jurkloštru. Njena kreacija Cecilije je bila, kar vsestransko priznavajo, prvovrstna in nedosegljiva in bi njen nastop zadovoljeval tudi na velikih odrih. Vsaka njena kretnja, vsaka beseda je bila dobro premišljena in je odgovarjala pomenu in namenu. Nič slabši ni bil njen partner g. Marguč

kot Osvald. Povsem naravno kretanje v menjajoči se vlogi, kakor tudi njegovo osebno nagnjenje k takim šaljivim nastopom je moralo vzbuditi pri trjevanje gledalcev, ki so njega in Cecilijo na odprtem odru nagrajevali z navdušenimi aplavzi. Za njima pa ni zaostajal nekdanji naš režiser in najboljša odrska moč g. Radovan Gobec v vlogi dr. Rogana. Nadel si je prikupljivo zunanost, ki je našla primeren odziv ne samo pri nevesti Jelki, temveč tudi pri občinstvu. G. Gobca smo že tolikokrat opisovali v raznih njegovih vlogah, da bi bilo odveč ponavljati se. Tudi gđ. Jelka je dobro opravila svojo vlogo. Opazili smo v začetku nekoliko treme, ki se je pa kmalu polegla; prikupna igralka si je pridobila med občinstvom mnogo simpatij. Pajdašila sta ji zelo dobro gđ. Vanda in njen ženin Božo, ki ga je podajal g. Prešeren. Pokazala sta, kako dobre moči in posebno tudi pevce imamo v najbližji okolici, in sta v nas vzbudila bridko zavest, da ravno v Laškem v tem pogledu ne pridemo nikamor. Pevske točke sta izvajala zelo lepo in žela mnogo pohvale. Ne smemo prezreti drugih nastopajočih, ki so se vsi zelo in ne zaman trudili, da so Laščanom pokazali, kako se izpolnjuje take vloge. Posebno moramo pohvaliti kapetana, posilnega, zelo prikupno gostilničarko in živahno Etelko. Škoda, da so Etelko porinili nekoliko preveč v ozadje, ker bi bile njene sposobnosti sicer prišle še mnogo bolj do izraza. Na mestu je bilo njeno živo kretanje in naglo govorjenje, četudi bi poslušalci želeli, da bi bila njena vloga vidnejša. Kot baron in poznejši sodnik se nam je predstavil znanec, ki ga pa v Laškem kot odrske moči nismo razkrili. V dobri šoli bo tudi on napredoval do prav uporabnega diletanta, saj je bil njegov prvi nastop zelo posrečen. Laščani občudujemo to odrsko družbo, ki so se ji, kar zlasti pohvalno poudarjamo, pridružili tudi ljudje iz naroda, ki so enako dobro izpopolnjevali vso družino. Četudi smo z vsemi zadovoljni in gre hvala vsem, pa imamo vendarle občutek, da sta gonilni sili te tako odlične družine g. Gobec in njegova soproga, ki tudi v težkih razmerah, odrezana od sveta, ne klonita in ne opešata. Prav veselji bomo, če bomo Jurkloštrčane še ponovno videli na našem odru. Od domačinov bi pričakovali v takem primeru, da bi se ne razšli takoj po predstavi in ne pustili gostov tako osamljenih, kakor se je to sedaj zgodilo. Dvorana je bila polna, gmetni uspeh povoljen, čisti dobiček pa je namenjen Rdečemu križu, kar je v današnjih časih posebno na mestu.

1 Na naslov občinske uprave. Nekdaj smo bili vajeni, da so občinske uprave pravočasno poskrbele za gramoženje blatnih ulic in kmečkih poti. Sedaj pa vidimo na vseh straneh mlakuže in blato. Nekatere naše ulice: Aškerčeva, Na Tabor, Valentiničev drevored, Trubarjeva, Masarykovo nabrežje in dalje proti Jagočam, so nujno potrebne gramoza. Baš na Telovo popoldne po nalivu so bili domačini in tuji priče velikih mlakuž na poti ob kopaljskih uticah. Koliko je gramoza na vseh straneh, a ga pristojni činitelji ne preskrbe, še manj pa, da bi votirali v ta namen zadostne zneske. Obupne so tudi zlasti ob letošnjem deževju mnoge kmečke poti: proti Dobladini, Reki, Ojstrem, Gabernem, Žikovci, Podvinu, Modriču itd. Z dobro voljo bi bilo mogoče rešiti tudi to vprašanje, ki je vsako leto večkrat na dnevnem redu, saj so dobre komunikacije ogromnega pomena za prebivalstvo.

1 Kako so nastavliali sedanje občinske uslužbenice? Vseh občinskih nameščenecv imamo osem. Izmed teh jih spada 6 v bivšo občino Marijagradec, 1 je iz Ljubljane, a samo 1 je res iz Laškega. Navedenih 6 je več ali manj povezanih z nekim nazorom, tako da je tudi tu prišla moč občinske komasacije do popolne veljave.

1 O gradnji ceste na Št. Lenart. Gradnja ceste na Št. Lenart po načrtih sedanjega odbora je ponosrečena, ker bodo izdatki z načinom te gradnje izredno veliki. Mnogi kmetje bodo izgubili zaradi trase njive, travnike, vrtove in celo go-

zdove. Kmeta Rudolf Hrastnik, p. d. Videnšek in Franc Ulaga, p. d. Veler se bridko pritožujeta, da sta za malenkostno odškodnino izgubila dobre njive, travnike in mnogo žlahtnih sadnih dreves. Na ta način je ogrožena celo ekstenzenca nekaterih kmetov. Cesta mimo Tevča in Aškerčeve žage bi bila mnogo cenejša, šla bi po skoraj ravnem terenu in bi imela večji promet, ker bi vezala mnogo vasi. Mi ne bi teh stvari pisali, če jih ne bi kmetje sami iznašali in zahtevali boljše rešitve. Od sedanjega načina gradnje bodo imeli koristi le nekateri činitelji.

1 Utopljenec. Pod Rimskimi toplicami je Savinja v torek 28. t. m. naplavila truplo 40 do 45 let starega moškega, čigar identiteta še ni ugotovljena. Na truplu ni najti kakih poškodb. Izgleda, da je ležalo v Savinji že kakih 14 dni. Neznavec je bil oblečen v preprosto obleko.

1 Mesarske muhe. V »Slov. Narodu« smo čitali o invaziji mesarskih muh v Ljubljani, kjer se pojavljajo celi roji v okolici pokopališča pri Sv. Križu in v bližini tovarne za klej ter se spuščajo na zidove, drevje itd. Člankar je mnenja, da so se pojavile muhe samo v Ljubljani, kar pa ne drži. Tudi v Laškem opazujemo letos cele roje tega grdega mrčesa, ki seda na stene, okna, drevesa in razne objekte ter odlaga tamkaj nesnago. Proti večeru vidimo ob oknih na solčni strani cele grozde in roje, zlasti v bližini mesarskih klavnice. Ne vemo, ali je bil g. sreski veterinar ali g. sreski sanitetni referent na to nadlego že opozorjen, vsekakor pa bo treba, da zdravstveno oblastvo nekaj ukrene. Legla mesarskih muh bo treba iskati po mesarskih greznicah, kamor odlagajo kosti in razno mrhovino, ki leži prosto na solncu. Po našem skromnem mnenju bi bilo treba mesarjem naložiti, da vsaj vsak teden uničijo legla na ta način, da poskropijo greznice z jedko tekočino, ki bo zamorila zarod. To je gotovo nujno, saj živimo v letovišču in zdravilišču.

1 Iz Rečice pri Laškem. Našo dolino so zaplankali proti zunanjemu svetu. Pri vходу, tam, kjer se pri kopaljskem odcepi od državne ceste občinska cesta, stoji na vsaki strani ceste steber, na katerem je pritrjena velika plošča, na njej pa naslikan nekakšen avtomobil s pripisom »Samo 1 km 330 m«. Enaka podoba je naslikana na taki deski, ki visi preko ceste nad rudniško pisarno. Dolgo sem premišljeval, kaj naj to pomeni, pa sem prišel do zaključka, da najbrž ne dovolijo vožnje avtomobilom po Rečici. Zdaj gre seveda za vprašanje, ali je vožnja prepovedana vsem avtomobilom, ali pa samo tovornim. Kot krištofski občan nimam prav prijetnih občutkov, ko vidim, kaj si izmišljajo občinski možje. Kje na svetu se zgodi kaj takega, da bi občina enostavno zaprla svoje meje avtomobilskemu prometu, ki je danes že povsod uveden! Mislim, da bi bilo mnogo boljše, če bi občina popravila mostove, da bodo vzdržali avtomobile, ne pa da zaplanka občino. - Hvale vredna se mi zdi regulacija našega potoka, ki jo izvršuje menda občina. Ker sem davkoplačevalec, pa me vendarle zanima, ali občina zahteva od mejašev, ki pridobivajo na svoji zemlji, tudi kakšne prispevke. Ako ne, je to v veliko škodo ostalim davkoplačevalcem, ki nimajo posestev ob tem potoku, ker morajo prispevati za srečnejše soobčane. Kakor že zgoraj povedano, naj bi občina najprej skrbela za cesto, zlasti naj bi preložila klanec med Trbovcem in Paradižnikom, ki je popol-

noma nepotreben. Nato naj cesto primerno razširijo in popravijo mostove, k regulaciji potoka pa naj doplačajo tudi tisti, ki imajo največjo korist in nobene pritožbe ne bo. Občina ima dovolj denarja in lahko dela, razmetavati ga pa ne sme. — Občan.

1 Kino Laško bo predvajal v soboto 1. junija ob 20.30 in v nedeljo 2. junija ob 16.30 in 20.30 pevske velefime »Sanje o sreči«. Predigra Foxov tednik »Oglejte si! — Izven rednih predstav bo posebna prireditev: Kino bo predvajal zvočni film »Kralj kraljev«, veliko delo slavnega režiserja Cecila B. de Millea, posneto po sv. pismu nove zaveze. Predstave: v nedeljo 2. junija ob 8. zjutraj in ob 14. ter v ponedeljek 3. junija ob 20.30. Predigra.

Hrastnik

h Sokolski obrambni zbor. Na binokostno nedeljo ob 11. dopoldne je bil na občinskem prostoru pri Rošu sokolski obrambni zbor. Udeležba je bila 80-odstotna. Po pozdravu državni zastavi je društveni starosta br. Farčnik prečital poslanico SKJ. Sledila je razdelitev strelcev v vode in desetine, ki so odkorakali na strelišče, kjer je bilo streljanje z vojaško malokalibrsko puško. Omeniti je treba, da je zlasti naraščaj pokazal odlične uspehe. Po strelski vaji se je članstvo ponovno vrnilo na prostor pri Rošu k spuščanju zastave. Kakor vselej, je zbor tudi to pot nudil imponantno sliko sokolske pripravljenosti, discipline in odločnosti.

Enosobno stanovanje

s kabinetom iščem. Alojzija Weitz, Celje, Krekova c. 16.

Pristno vino

belo in rdeče, od 5 litrov naprej, se prodaja v Zagradu 41 (Stari grad) - A. Liška.

Vila

2 sobi, 2 kabineta, pritlikline, vrt se odda takoj v najem. Ponudbe na: Karl Breznik, Celje, Krekova c. 38.

Veliko komfortno

stanovanje

se odda. Celje, Glavni trg 12.

Suhe hrastove deske

proda Norbert Zanier & sin, Sv. Pavel pri Preboldu.

Odlično

banaško moko

oves in koruzo nabavite po najnižji ceni pri tv. Jugopromet, lastnik Golob Ivan, Celje, Krekova cesta 11.

Enosobno stanovanje

iščem za 1. julij. Naslov v upravi lista.

KAVO - turško

fino mletu, mešano, priporočam kavarnarjem in gostilničarjem.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

»PRI ZVONCU« — TELEFON 120

Cenj. občinstvu se priporoča trdnica

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.

Celje, Glavni trg

Izkušen optik na razpolago!

Časopisni papir

prodaja uprava »Nove Dobe«

Vajenec

se sprejme za fotografsko obrt. Foto Pelikan - Celje.

Oglašujte!

Vodovode Kleparska dela Strelovode

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, ravno tako tudi izvršuje vsa popravila

Dolžan Franjo

Celje, Za kresijo 4

Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!